

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in tožise v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, srede in petek

Ljubljana, petek 23. maja 1941

Cena posamezni številki din 1.50

Kraljev dekret o imenovanju Eksc. Graziolija za Vis. komisarja Ljubljanske pokrajine

Agencija Stefani poroča: Rim, 21. maja. Fašist Emilio Grazioli, bivši Zvezni Tajnik v Trstu, je bil s Kraljevim dekretom na predlog Duceja kot Ministra za notranje zadeve imenovan za Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino z datumom dne 8. t. m.

Imenovanje Eksc. Graziolija za Visokega Komisarja Ljubljanske pokrajine je pozdravil italijanski tisk z vidnim zadoščenjem, zlasti pa je pozdravil to imenovanje tržaški tisk. To je tudi naravno, saj je Eksc. Grazioli znan ne le kot eden prvih fašistov, ki je bil eden vidnih zveznih članov že pred zgodovinskim pohodom na Rim, temveč tudi kot mož, ki se je najodličneje izkazal s svojimi upravnimi in organizatorskimi sposobnostmi. Na visoko in odgovorno mesto je prišel pravi mož in to globoko prepričanje doni iz pozdravov italijanskega tiska.

A tudi slovenska javnost je z največjim veseljem pozdravila to imenovanje. V tem kratkem času, odkar načeljuje Ljubljanski pokrajini Eksc. Grazioli, je pokazal ta tako izredno skrb za napredek pokrajine ter tako odkritosrečno razumevanje za vse potrebe pokrajine, zlasti pa za njene kulturne, gospodarske in socialne, da mu je vse slovensko prebivalstvo Ljubljanske pokrajine hvaležno iz vsega srca.

Trdno smo prepričani, da bo zaupanje, ki ga uživa Eksc. Emilio Grazioli na najvišjem mestu, za Ljubljansko pokrajino resničen blagoslov.

Z zadoščenjem sporočamo zato vest o tem pomembnem imenovanju ter iskreno čestitamo Nj. Eksc. Emiliju Grazioliju k visokemu priznanju njegovih zaslug.

Italijansko vojno poročilo št. 350:

V Severni Afriki se razvija na fronti pri Sollumu ter v okolici Tobruka aktivnost izvidniških edinic na eni in drugi strani. Pri požarih izpadov v preteklih dneh so Angleži utrpeli hude izgube na ljudeh in materialu.

Ponoči 20. maja so nemška letala bombardirala oporišče Malto. Zadete so bile topovske baterije in reflektorji ter povzročena porušenja in požari. Dve sovražni le-

Kreditiranje italijanske male industrije

V številki «Trgovskega lista» z dne 19. maja smo objavili članek o kreditiranju italijanske male industrije in o sedaj veljavnih pogojih za dajanje posojil mali industriji. V javnosti pa je bilo objavljenih tudi več predlogov, kako naj bi se ti krediti povečali. O teh predlogih pa razpravlja drugi del članka, ki ga danes objavljamo.

Članek govori zlasti o pripravi, da se izdajo potrebne zakonske odredbe za kreditiranje male industrije in predvsem za ureditev jamstvenega vprašanja pri srednjeročnih posojilih, ker dela to vprašanje največ ovir.

Osnutek uredbe je izdelala Fašistična konfederacija denarnih zavodov in zavarovalnic. Kot jamstveni predmeti naj bi se lahko priznali posamezni stroji, orodje ali naprave ali pa vsa strojna oprema posojiljemnika. Sestaviti se mora o tem pismena pogodba in jamstvo se vpiše v posebno knjigo, imenovano »register pravice na industrijskih strojih«, ki bi se uvedla pri sodiščih oz. pri sodnih pisarnah.

Izvedba posojila bi se uredila z izdajo industrijskih menic, opremljenih v bistvu kakor navadne menice, s katerimi bi bile enakovredne. Jamstveno priznane pravice do zastavljenih premičnin bi se priznavale takoj za pravicami do kritja sodnih stroškov po čl. 1956, št. 1 civilnega zakonika in bi bile vpisane pred vsemi pravicami iz člena 1958. istega zakonika ter pred hipotekami, ki bi bile izdane kasneje glede morda prizadetih nepremičnin.

Da bi se male industrije ne preobremenile z izdatki za najem posojila, naj se uvede fiksna skupna registrska pristojbina 20 lir za vsak vpis in znižata taksa za industrijske menice. Posojevanje te vrste bi se dovolilo samo nekaterim denarnim zavodom po čl. 5. zakona z dne 7. marca 1938, št. 141. Pogoje pa naj določa Inspektorat za obrambo štednje in za kredit. Banca d'Italia se pa pooblasti za izplačevanje (eskontiranje) v tem poslovanju izdanih menic.

V razpravljanju o tem načrtu primerja članek najprej prednosti predloga nasproti dosedanjim ureditvi. Ves predlagani sestav kot celota se mu zdi boljši. Ustavi se pa pri vprašanju predprave vknjižbe na premičninah in nepremičninah, danih kot jamstvo.

Pravico vknjižbe bi imela samo banka, ki bi seveda dala stroje najprej oceniti. Strokovni cenilec se pa težko dobe v vsakem kraju in stroški bi utegnili zaradi tega znatno narasti. Če vzamemo, da se to vprašanje nekako sprejemljivo uredi, pa je skoraj gotovo, da bi bil znesek posojila, ki bi ga bila banka pripravljena dati na kak stroj, zelo nizek celo v pri-

tali sta bili zažgani na tleh. Eno britansko letalo je bilo sestreljeno v letalski borbi.

Na vzhodnem Sredozemskem morju so naša torpedna letala s torpedi pogodila 10.000 tonsko križarko.

Iz Vzhodne Afrike ni nič novega poročati.

Naša podmornica «Malaspina» je pod poveljstvom poročnika bojnega broda Prinija Giuliana potopila na Atlantiku sovražni tovarni parnik «Lycaon» s 7750 tonami.

meri z vrednostjo stroja pač že zaradi tega, ker banka ve, da bi v primeru, ako posojiljemnik propade, zelo težko samo prodala stroje. Saj banka nima v tem niti skušnje niti potrebnih zvez. Posebno pa je trg za stroje neznan. Marsikdaj ostane za izkupiček samo vrednost kovine. Pa tudi vrednost oz. cena celih strojev zelo niha, a bi se v mirnih časih gotovo še znižala. Pravica vknjižbe se torej najbrž ne bi obnesla, za kar priča tudi dejstvo, da se drugod pri ureditvi kredita za malo industrijo ta novost ni uvedla

Vloga dobavnih tvrdk pri kreditiranju

Proti tej novosti je tudi okolnost, da se stroji navadno že nakupijo na upanje in na obroke. Prodajalci strojev bi v takih primerih gotovo ne mogli pristati na vknjižbo banke, ki naj bi dala kupcu posojilo na novi stroj. To nasprotje pa je še toliko večje, ker kreditirajo prodajalnice ali strojne tovarne svojim odjemalcem-industrijcem navadno dosti več nego bi znašala nova posojila, ki bi jih dajale banke. To vprašanje pa bi se dalo dobro urediti s primerno pogodbo med dobaviteljem strojev in banko, tembolj, ker bi tovarne in prodajalnice strojev znale in mogle vzeti stroje ob potrebi tudi nazaj, jih popraviti in prodati dalje.

Na ta način bi bilo bankam dano celo dvojno jamstvo za vsako teh posojil: 1. zagotovilo, da se porabi res v označeni namen, 2. odpadle bi sitnosti z vknjižbo oz. objavo pravic, ki se v Italiji tudi sicer ne objavljajo.

Rok 5 let je bil za posojila mali industriji v veljavi že zdaj in enak rok za eskont menic ne pomeni

spremembe. Enak rok lahko priznajo tudi banke same. Dejansko pa bi ga mogle najbolj pravično določiti tvrdke, ki dobavljajo stroje. Gre torej končno le za zmanjšanje registrskih stroškov in medične takse.

Natanko določen bi tak postopek res mogel omejiti kreditiranje na posojila za nakup strojev in bi izločil možnost zlorabe takih posojil za drugačne namene. Vsak dolжник bi se tako tudi zavedal nevarnosti, da ob nerednem odplačevanju lahko izgubi bistvena proizvodna sredstva in bi zato točno plačal obroke. Hkrati pa bi to jamstvo veljalo tudi kot jamstvo za avaliste, kakršno banke navadno zahtevajo.

Toda za vse to poslovanje je predvsem potreben pogoj, da se za prvo operacijo zahteva jamstvo od industrialca samega. To pomeni, da mora že imeti nekaj strojev, ker bi bilo sicer prodajanje na vknjižbo nemogoče. Banke bi morale torej, še preden dovolijo posojilo, zahtevati dokaz, da je strojna oprema zadernih malih podjetij že plačana in tudi izjavo, da podjetje še ni sklenilo druge pogodbe za najem takega posojila.

Ker mala podjetja niso mogla dati bankam resnega jamstva, so ostajali doslej vsi zadevni ukrepi oblasti brezuspešni. Važno je torej, da se novi predpisi o kreditiranju male industrije izdajo čimprej. Tudi ti ukrepi pa morajo upoštevati najprej strah denarnih zavodov pred nezanesljivimi posli. V okrajih z večjim številom malih industrijskih podjetij ene stroke bi bilo najbolje, da se ustanovijo za poskušno skladi ali združne jamstvene blagajne. Takšni zavodi so v nekaterih tujih državah že znatno napredovali.

Nemško prehranjevalno gospodarstvo

Spomladansko poročilo nemškega ministra za prehrano in vodje kmetov Darréja je bilo značilno po dolgi zimi, v kateri je naloga oskrbe z živili težavna, a se je Nemčiji posrečila in nemški narod se je privadil na sedanjí sestav aprovizacije. Po tem uspehu si niti Anglija ne obeta ničesar več od blokade. Iz poročil glavnih uradov »Reichsnährstanda« je razvidno, kako je Nemčija preskrbljena za bodočnost.

Z natančno razporeditvijo obdelovalne zemlje se skrbi za povečanje pridelkov. Najskrbneje se vodi pridelovanje pese in krompirja, čeprav se krompirja pridelava zelo dosti. Z večjim pridelkom tega hraniva se želi razbremeniti še žitni odsek, da bi ne primanjkovalo kruha.

Krompir ima v nemškem gospodarstvu pomen tudi za avtarkijo, in sicer kot krma (posebno v obliki »rezancev«) in kot industrijska surovina v vojne namene. Da se tovarnam zagotovi zadostna oskrba s krompirjem v l. 1941/42, se priznavajo odslej kmetom še nove pravice oz. dajatve za višji pridelok ali ploskev, za dobavo pese pa je že določena meja na 105 odstotkov. Tudi pese ne potrebuje Nemčija toliko več za sladkor,

pač pa za zboljšanje krme. Vedno bolj se tudi delajo zaloge pesnice.

Oskrba z mlekom in mastjo raznih vrst se zboljšuje, kolikor napreduje vlaganje sveže krme. Uspehi so razvidni tudi iz tega, da se je v 21. dobi razdeljevanja zvišal delež sira na 250 gramov in sta se še dodajala med in riž. Zaloge sira so za prihodnje mesece ugodne, posebno ker se zaloge masti kmalu obnovijo.

V krušnem gospodarstvu so se po možnosti upoštevale navade posameznih pokrajin. Uvaja se tudi vedno bolj črni kruh, ki je bolj zdrav. Deleži so za prebivalstvo in za vojake natančno določeni po običajni potrebi. V prejšnji svetovni vojni so dobivali Nemci znatno manjše deleže hrane. Bitka za donos, ureditev trga in trdni sestav cen so preskušeni stebri nemške stalne prehrane.

Občni zbori

Uradno je sklican občni zbor rudarske družbe «Otočec». Občni zbor bo 19. junija ob 9.30 (oz. po prihodu jutranjega vlaka iz Ljubljane) v Novem mestu v hotelu Koklič. Na dnevnem redu je sklenjenje o nadaljnjem obratovanju premogovnika Otočec ter volitve ravnateljstva.

Prosvetni Minister Bottai v Ljubljani

Danes dopoldne je prispel v Ljubljano Minister prosvete Eksc. Giuseppe Bottai. To je njegov prvi službeni obisk središča najmlajše italijanske province v svrhu spoznavanja slovenskih kulturnih in znanstvenih ustanov.

Gospod Minister Bottai, rojen l. 1895. v Rimu, spada v vrsto odličnih in zaslužnih italijanskih bojnikov, novinarjev, književnikov in iniciativnih sodelavcev Duceja. V politiki igra že od l. 1920. važno vlogo. Bil je soustanovitelj rimskega Fascia ter eden izmed tvorcev korporacijskega sistema. Kot spreten novinar je bil med vodilnimi sodrujniki Mussolinijevega «Popolo d'Italia», pozneje pa je vodil list «Epoca» in izdajal časopis «Critica Fascista». Od l. 1929. do 1932. je bil podtajnik in državni tajnik za korporacije, potem pa profesor korporacijskega prava na univerzi v Pisi in član Velikega Fašističnega Sveta. Leta 1935 je bil imenovan za guvernerja Rima, potem se je boril v Abesiniji, po zavzetju Adis Abebe pa je postal Minister prosvete.

Visokemu državniku in oblikovalcu kulturnega in socialnega življenja, ki je naklonil svojo pozornost potrebam in težnjam slovenske prosvete, izrekamo iskreno dobrodoščilo.

O normalizaciji gospodarstva na Hrvaškem

Zagrebaški «Hrvatski narod» zatrjuje, da je splošni gospodarski položaj Hrvatske ugoden v strukturnem in konjunkturnem pogledu. Prevrat je bil prestan srečnejše, kakor se je moglo pričakovati. Članek naglašja: Na pristojnem mestu nam je rečeno, da lahko s posebnim optimizmom gledamo v bodočnost. Preskrba s hrano je popolnoma zajamčena. Res je, da nimamo hrane preveč, toliko pa jo je, da bo zadoščeno vsem potrebam. Videti je, da bo nova žetev obilna. Cene sicer polagoma naraščajo, za najvažnejše življenjske potrebščine so pa stopirane. Obtok plačilnih sredstev je zadosten ne samo za sedanje razmere, temveč tudi za povečanje gospodarske kapacitete. Na denarnem tržišču ni treba pričakovati nobenih iznenadenj. Veliki so naporu industrije za povečanje proizvodnje in vse je ukrenjeno za nabavo potrebnih surovin.

Avtobusne zveze med Vrhniko in Rakekom

Med postajališčem Vrhnika-trg in postajo Rakek sta uvedeni dve avtobusni zvezi z vlaki iz Ljubljane po naslednjem voznom redu:

1. Odhod vlaka iz Ljubljane ob 14., prihod v Vrhniko-trg ob 14.35; odhod avtobusa z Vrhnike-trga ob 15.10, prihod v Logatec ob 15.35, v Planino ob 15.46 in na Rakek ob 16.02.

2. Odhod vlaka iz Ljubljane ob 19., prihod v Vrhniko-trg ob 19.35; odhod avtobusa z Vrhnike-trga ob 19.50; prihod v Logatec ob 20.15, v Planino ob 20.26 in na Rakek ob 20.42.

V obratni smeri odpelje jutrnji avtobus iz Rakeka ob 5.20, prispe v Planino ob 5.47, v Logatec ob 6.02 in v Vrhniko-trg ob 6.20, od koder imajo potniki zvezo na vlak z odhodom ob 6.40 in s prihodom v Ljubljano ob 7.15.

Popoldanski avtobus odpelje iz Rakeka ob 16.30, prispe v Planino ob 16.57, v Logatec ob 17.12 ter v Vrhniko-trg ob 17.30. Z Vrhnike-trga odpelje vlak ob 18.05 in prispe v Ljubljano ob 18.40.

Denarno poslovanje na Sp. Štajerskem

Okrožni vodja dr. Uberreiter je izdal važno odredbo o denarnem poslovanju na Sp. Štajerskem. Odredba vsebuje naslednja določila: 1. Menični protestni rok za vse menice, izstavljene pred 7. aprilom 1941., katere zaradi vojnih dogodkov niso mogle biti pravočasno vnovčene, se podaljša do zopetnega uradovanja sodišč. 2. Trgovanje s tuzemskimi in inozemskimi vrednostnimi papirji ne glede na to, ali so v varstvu privatnikov ali denar. zavodov, je prepovedano. 3. Prepovedana je izročitev vrednostnih papirjev in depozitov, ki so shranjeni pri denarnih zavodih. Prav tako je prepovedano trgovanje z inozemskimi plačilnimi sredstvi in razpolaganje z vrednostnimi papirji tujih državljanov ter trgovanje z zlatimi novci, zlatom v palicah in lomljenim zlatom. 4. V primeru, da dolžniku zaradi določb te odredbe ni mogoče izpolniti kakšne plačilne obveznosti, ne nastopijo pravne posledice, predvidene po zakonu ali pogodbi, zaradi neplačanja ali nepravočasne plačanja.

Pregled sefov zagrebških bank

V Zagrebu so, kakor znano, pregledali sefe vseh bank in raznih podjetij. Pregledi so trajali več dni, ker so o vsebini vsakega sefa napravili zapisnik. «Hrvatski narod» piše, da se je takoj izkazala umestnost pregleda. V sefih raznih denarnih zavodov so bile najdene velike vsote, ki bi se drugače umaknile kontroli ministrstva za narodno gospodarstvo. V nekem so našli 4.000.000 din v bankovcih. V mnogih sefih so bili dragulji in druge dragocenosti visoke vrednosti, v nekaterih pa so bile samo privatne listine ter dokumenti zgodovinske in kulturne vrednosti. Na svetlo je prišlo tudi precej zlatnikov. V sefu nekega podjetnika so našli večjo količino napoleonov in mož je izjavil, da jih poklanja hrvatski vojski. Neki bivši minister je imel v sefu paket delnic svojega podjetja.

«Službeni list za Ljubljansko pokrajino»

z dne 17. maja je objavil: Naredbo Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino o podaljšanju policijske ure in o spremembi predpisov o prometu v javnih obratih ter naredbo o prijavi obveznosti terjatev in dolgov, javnih in zasebnih vrednostnih papirjev, glasečih se na dinarje. Obe naredbi smo že objavili.

Popravljanje borovniškega viadukta

Med prometnimi objekti, ki so bili od umikajočih se čet bivše jugoslovanske vojske porušeni v nesrečnih vojnih dneh velikega tedna, je bil posebno važen borovniški viadukt. Na veliki četrti je bil porušen tako, da se je sesulo devet obokov v sredini mosta. Zelo važna železniška zveza Ljubljana—Trst je bila prekinjena. V skladu s prizadevanjem Visokega Komisarja in drugih činiteljev oblasti Ljubljanske pokrajine za odpravo vojnih tegob, ki ostane z dolžno hvaležnostjo in spoštljivostjo zapisano v slovenski zgodovini, je tudi velika skrb za najhitrejšo obnovo orjaškega in veličnega borovniškega viadukta.

V Borovnici je že precej časa zelo živahno. Povsod stoje številni avtobusi, tovorni avtomobili in tehnična sredstva vojaških edinic, zaposlenih s popravilom mostu. Nad 2000 delavcev dela noč in dan v treh skupinah, da bi bilo ogromno delo dovršeno že do konca julija. Manjkajoči del viadukta bodo nadomestili z železno mostno konstrukcijo, ki bo vezala oba zidna dela. Priprava temeljev za železni most, ki bo imel tri podporne stebre, bo v kratkem končana. Železni most bo v ravni črti vezal zidane kolone.

Zgodovina borovniškega viadukta

razkriva zanimivo naključje usode: kakor pri obnovi, tako so imeli Italijani tudi pri graditvi viadukta velik delež. Ko je l. 1848. stekla južna železnica do Ljubljane, so bili za nadaljevanje proge do Trsta tudi taki načrti, ki so zaradi pocenitve gradnje odrivali Ljubljano proč od proge. Predlagali so, naj bi tekla proga ob Savi mimo Medvod v Škofjo Loko in po Poljanski dolini v dolino Idrij-

ce. Proti načrtom, ki so se izogibali Ljubljane, so bili v Ljubljani hudi protesti, situacija pa so rešili ljubljanski gospodarski krogi, ki so zbrali in dali na razpolago skoraj milijon goldinarjev pod pogojem, da dobi mesto postajo ob južni železnici. Progo proti Trstu so gradili v več odsekih od l. 1850. do 1857. Odsek, v katerega je spadal borovniški viadukt, je segal od Žalostne gore pri Preserju do Logateca in gradbeni dela v njem je prevzel italijanski podjetnik ing. Arcari, ki je imel svoje podjetje tudi v Trstu.

Ko so začeli graditi viadukt, je imela Borovnica komaj 50 skromnih kmečkih domačij. Pri graditvi mostu so dobro zaslužili domačini in okoličani, zaposlenih pa je bilo tudi mnogo italijanskih zidarjev in kamnosekov, ki so se dobro razumeli z domačim delavstvom ter dali mnogim slovenskim težakom pobudo in pomoč za uvrstitev med kvalificirane delavce.

Borovniški most, ki je imel 25 obokov ter je bil dolg 510, visok pa 35 metrov, je bil takrat največja mostna zgradba nekdanje Avstro-ogrske, njegove opise so objavljali mnogi listi, prometu na železniški progi Ljubljana—Trst pa je bil izročen 27. julija l. 1857. Preden bo minilo od takrat 84 let, bo najbrž njegova važna funkcija že obnovljena in spet se bodo v lepem zadoščenju stisnile žuljave roke Slovencev in Italijanov. Dolga je doba 84 let, delo za socialni in kulturni napredek pa je bilo vzvišeno nekdanj, je vzvišeno danes in bo tako tudi ostalo. V tem pogledu se v Borovnici lepo izkazuje Italijani zdaj in nekdanj. Pri obnavljanju mostu so dobrodušno prepustili revnemu prebivalstvu v uporabo vso še dobro opeko porušeni obokov.

Urejevanje ljubljanske tržnice

Nova ljubljanska tržnica, ki je bila že pozimi pod streho, bi bila že pred meseci odprta, če ne bi bilo raznih ovir. Marca in aprila je bilo veliko pomanjkanje delovnih moči, dela pa niso mogla napredovati tudi zaradi pomanjkanja cimenta in drugega materiala.

Tržnica je velika stavba, ki se deli na dva trakta. Zahodni trakt vzdolž Pogačarjevega trga in semenišča je že ometan znotraj in zunaj, vzhodni trakt vzdolž Vodnikovega trga pa samo znotraj. V glavnem so električne napeljave končane, mnogo dela pa še čaka, tako so še potrebne vodovodne instalacije, ker bodo imeli vsi prostori tekočo vodo. Okenski in vrtni okviri so iz umetnega kamna. Predelnih sten med posameznimi lokali ne bo. Prostori bodo ločeni z ograjami, mrežami in prodajalnimi mizami. Vsa stavba je pokrita in prtiličje je zelo visoko.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično s n a ž i obleke, klobuke itd. Skrobi in svetločla srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Za obnovo tovarne sladkorja v Usori

Zagrebski «Novi list» piše, da je hrvatski državi neobhodno potrebna še ena tovarna sladkorja, ker sama sladkorna tovarna v Osijeku ne more zadostiti domačim potrebam. Člankar meni, da bi bila najboljša rešitev tega vprašanja **obnova tovarne sladkorja v Usori** pri Doboju v Bosni, ki je nehala obratovati l. 1930.

Ta tovarna je bila ustanovljena s češkim kapitalom, potem pa s stroji prenesena v Srbijo. Ostalo je samo zemljišče in neka poslopja, ki so zdaj popolnoma zapuščen. Po prenosu tovarne so se mnogi delavci razselili, ker so izgubili zaslužek. Obnova tovarne bi bila lahko izvedljiva, ker so na razpolago stara poslopja in skladišča in ker so tudi kmetje v dobojski okolici izurjeni v pridelovanju sladkorne repe. Bivši delavci tovarne bi prišli nazaj in obe tovarni bi producirali toliko sladkorja, da bi ga nekaj ostalo še za izvoz.

Smrekovega in hrastovega čresla

kupi vsako množino po garantirani ceni din 80.— za 100 kg franko vagon ali usnjarna — J. Lavrič, Ljubljana — Sentvid pri Stični.

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!

1—2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!
Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

listega z rdečimi srci,
našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!

Doma in po svetu

S Kraljevim dekretom se je ustanovila Dalmatinska gubernija, ki je sestavni del kraljevine Italije. Nova gubernija obsega pokrajine Zader, Split in Kotor. Občini Split in Korčula dobijo posebno upravno ureditev. Za guvernerja Dalmatinske gubernije je bil imenovan Ekselencija Giuseppe Bastiniani.

Civilne oblasti v Ljubljanski pokrajini so poskrbele, da bo prišlo v Slovenijo zadosti modre galice za škropitev vinogradov.

Poglavnik dr. Pavelić je izjavil, da se bo novi hrvatski kralj imenoval Tomislav II in da bo njegovo slovesno kronanje na Duvanjskem polju.

Kraljevina Hrvatska šteje po podatkih ljudskega štetja iz l. 1931. okoli 5.640.000 prebivalcev, od katerih je 3.150.000 katolikov, 1 milijon 800.000 pravoslavnikov, skoraj 700.000 muslimanov ter po več deset tisoč pripadnikov drugih ver. Slovencev je na Hrvatskem 37.000. Če pa računamo tudi naravni prirastek prebivalstva, bi štela sedanja Hrvatska okoli 6 milijonov prebivalcev.

Hrvatska vlada je izdala uredb o razlastitvi nepremičnin za javne namene. Razlastitev predlagajo lahko vse javne ustanove. Razlastitev pa odredi ministrstvo za javno gospodarstvo. Predvideva se tudi začasna razlastitev za tri leta.

Potniški in tovarni železniški promet med Madžarsko in Hrvatsko bo obnovljen v nekaj dneh.

Avtomobili na Hrvatskem bodo imeli v bodoče znak NDH, kar pomeni Neodvisna država Hrvatska.

Oblasti v Skoplju so sklenile, da se nekatere ulice preimenujejo po Kralju in Cesarju, Duceju in Hitlerju.

Uvoz dinarjev in Reichsmarke na Spodnje Štajersko je od nemških oblasti prepovedan.

Regulacija Savinje in pritokov se nadaljuje. Z delom so sedaj prišli pri Nazarjih nad Mozirjem.

V Bukarešti je odpravljena obvezna zatemnitev mesta.

Werner Sombart, znameniti nemški sociolog, znan posebno po svojem delu «Socializem», je umrl v Berlinu v starosti 76 let.

Govorice o številnih aretacijah v Nemčiji, katere vesti je razširilo demokratsko časopisje, s pristojnega nemškega mesta odločno demantirajo.

Smrekovega in hrastovega čresla kupi vsako množino po garantirani ceni din 80.— za 100 kg franko vagon ali usnjarna — J. Lavrič, Ljubljana — Sentvid pri Stični.

Iz Bejruta poročajo, da so začeli Angleži zaradi naraščajočega arabskega odpora ojačevati svoje čete v Transjordaniji.

Angleška letala so bombardirala odprto mesto Mosul, kakor se poroča iz Bagdada. Mnogo ljudi je bilo ubitih.

Predsednik irske vlade De Valera je dejal v nekem govoru, da preživlja Irsko velike težave, ker se nahaja v središču vojaških operacij. Irsko bo z vsemi sredstvi ščitila svojo pravico do življenja in se ne bo pridružila nobenemu vojskujočemu se taboru.

Med Kanado in Združenimi dr-

Tako dober tek vzbuja

naravna Rogaška slatina, da so se po zgodovinskih podatkih prebivalci okolice za časa lakote v 30letni vojni izogibali, piti to vodo, ker jim je povzročila prevelik tek.

žavami Sev. Amerike se vodijo pogajanja o uvedbi enotnega denarja za obe državi. Rimski tisk do- stavlja k tej vesti, da tudi ta po- gajanja dokazujejo, kako hočejo Združene države čim bolj povečati svoj vpliv v Kanadi in čim bolj izkoristiti sedanjo vojno v svojo korist.

Sovjetska vlada je uradno protestirala v Washingtonu, ker je bila zadržana v San Franciscu sovjetska ladja, ki je vozila volno in kožo iz Argentine ter Urugvaja.

Med Sovjetsko unijo in Irakom so bili upostavljeni diplomatski, trgovinski in konzularni odnosi.

Romunija bo povečala proizvodnjo nafte

V zadnjem času je proizvodnja nafte v Romuniji stalno nazadov- la. Nekateri so trdili, da je vzrok nazadovanja v izčrpanosti ležišč, drugi pa so trdili, da tuje zasebne družbe niso hotele v večji meri izkoriščati naftinih ležišč. Zadnja razlaga je sedaj očitno tudi ob- veljala, ker je sedaj državna upra- va, ki upravlja vso romunsko pe- trolejsko proizvodnjo, sklenila, da znatno poveča naprave za pridobi- vanje nafte. Navrtali bodo 165 no- vih sond. Na ta način se bo letna proizvodnja povečala za 5 odstot- kov ali za 300.000 ton. Navrtali pa bodo še 54 poskusnih sond. Vse v ta namen potrebne stroje bo do- bavila Nemčija, ki je tudi v prvi vrsti zainteresirana na povečanju romunske petrolejske proizvodnje.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štra- ce, journalc, šolske zvez- ke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Splošno jugoslovensko bančno društvo d. d. podružnica v Ljubliani

izstavlja cirkularne čke na Banca d'Italia in Banco di Roma, kakor tudi osebne in bla- govne akreditivne ter izvršuje navadna in brzo- javna preodkazila po vsej kraljevini Italiji.

Società bancaria generale jugoslava s. a. succursale di Lubiana

emette assegni circolari alla Banca d'Italia e Banco di Roma, del pari lettere di credito perso- nali e sulle merci ed eseguisce rimesse ordina- rie e telegrafiche per tutto il Regno d'Italia.